

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14. marta 2024. godine
Br. ref.: RK 2402/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI98/23

Podnosioci

Hasan Isafi i Muharrem Isafi

**Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova [Ac.br.6365/22] od 3.
februara 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Hasan Isafi i Muharrem Isafi iz opštine Đakovica (u daljem tekstu: podnosioci zahteva), koje zastupa Shahe Isafi iz opštine Đakovica.

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju rešenje [Ac.br.6365/22] od 3. februara 2023. godine Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i rešenje [PP.br.80/22] od 31. avgusta 2022. godine Osnovnog suda u Đakovici (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja, putem kojeg, kako se navodi, su podnosiocima zahteva povređena njihova osnovna prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1., Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7., člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članovima 22. [Procesuiranje zahteva] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: zakon), kao i na pravilu 25. [Podnošenje zahteva i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15. dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u predmetima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 15. maja 2023. godine podnosioci zahteva su podneli njihov zahtev putem pošte, koji je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) primio 17. maja 2023. godine.
7. Dana 31. maja 2023. godine predsednica Suda je Odlukom [Br.GJR.KI98/23] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Odlukom [Br.KSH.KI98/23] imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Safet Hoxha (predsedavajući), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
8. Dana 2. juna 2023. godine Sud je obavestio podnosiocima zahteva o upisu zahteva.
9. Istog dana Sud je obavestio Apelacioni sud o upisu zahteva.
10. Dana 13. februara 2024. godine Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je izneo preporuku Sudu o ne/prihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosioci zahteva podnose zahtev Sudu po treći put.

Predmetne činjenice u vezi sa prvim zahtevom KI225/13

12. Dana 10. februara 2014. godine podnosioci zahteva podneli su njihov zahtev Sudu, putem kojeg su osporili rešenje Apelacionog suda Kosova CA.br. 972/2013 od 18. oktobra 2013. godine.
13. Dana 12. maja 2014. godine Sud je nakon razmatranja svih navoda podnosilaca zahteva, rešenjem o neprihvatljivosti KI225/13 proglasio zahtev br. KI225/13 neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, kako je definisano stavom (2) pravila 36. Poslovnika o radu.

Predmetne činjenice u vezi sa drugim zahtevom KI223/21

14. Dana 6. decembra 2021. godine, podnosioci zahteva su podneli zahtev KI223/21, kojim su osporili presudu Vrhovnog suda Kosova [Rev. br. 370/2020] od 19. oktobra 2021. godine, u vezi s presudom Apelacionog suda Kosova [Ac.br. 4346/20 16] od 12. juna 2020. godine i presudom Osnovnog suda u Đakovici [C.nr. 388/2012] od 25. avgusta 2016. godine.
15. Dana 17. januara 2023. godine Sud je nakon razmatranja svih navoda podnosilaca zahteva rešenjem o neprihvatljivosti KI223/21 proglasio zahtev br. KI223/21 neprihvatljiv kao očigledno neosnovan, kako je definisano stavom (2) pravila 39. Poslovnika o radu.

Predmetne činjenice u vezi s trenutnim zahtevom KI98/23

16. Sud primećuje da je 19. septembra 2007. godine Opštinski sud u Đakovici doneo presudu C.br.43/07 po tužbi H.I. iz sela Bec protiv podnosilaca zahteva, kojom se utvrđuje pravo službenosti prolaza putem za tužioca H.I. na dotičnoj nepokretnosti. Imovina se nalazi na uslužnoj parceli br. 245/11 SO Bec, na početku javnog puta, koji je upisan kao katastarska parcela br. 247 SO Bec.
17. Presuda Opštinskog suda u Đakovici je postala pravosnažna nakon odbacivanja žalbe podnosioca zahteva od strane Okružnog suda u Peći kao nedozvoljene zbog određivanja malog iznosa spora.
18. Dana 27. marta 2009. godine stranka H.I. je u svojstvu poverioca podneo protiv podnosilaca zahteva predlog za dozvolu izvršenja izvršnog dokumenta – presude [C.br.43/07] od 19. septembra 2007. godine.
19. Dana 20. novembra 2011. godine, protiv predloga poverioca za izvršenje podnosioci zahteva su podneli prigovor Opštinskom sudu u Đakovici.
20. Dana 22. marta 2013. godine, Osnovni sud u Đakovici je rešenjem E.br.368/09, odbio prigovor podnosioca zahteva kao neosnovan.
21. U međuvremenu predmet za izvršenje je prenet kod privatnog izvršitelja Gëzima Gjoshi sa sedištem u Đakovici, koji je pozivom [P.br.558/21] od 13. maja 2022. godine, pozvao podnosioca zahteva u svojstvu dužnika da budu prisutni 2. juna 2022. godine tokom izvršenja presude Opštinskog suda u Đakovici [C.br.43/07].
22. Dana 1. juna 2022. godine podnosioci zahteva su podneli žalbu protiv neregularnosti u slučaju sprovođenja izvršenja od strane privatnog izvršitelja Gëzima Gjoshija sa sedištem u Đakovici, u izvršnom predmetu [P.br.558/21].

23. Dana 31. avgusta 2022. godine Osnovni sud je rešenjem [PPP.br.80/2022] na osnovu članova 73. i 79. Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku (u daljem tekstu: ZIP) odbacio kao nepravovremenu podnetu žalbu.
24. Neutvrđenog datuma podnosioci zahteva podneli su žalbu Apelacionom sudu uz navode o povredama odredbi Zakona o izvršnom postupku, pogrešnom i nepotpunom utvrđivanju činjeničnog stanja, kao i pogrešnom primenom materijalnog prava, s predlogom da se odluka poništi ili da se vrati na ponovno odlučivanje na prvi stepen.
25. Dana 3. februara 2023. godine Apelacioni sud je rešenjem [Ac.br.6365/22] odbio je žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio je rešenje Osnovnog suda, uz ocenu da isto nije obuhvaćeno bitnim povredama odredbi parničnog postupka iz člana 182.2, tačaka (b), (g), (j), (k) i (m) ZPP-a i da je materijalno pravo pravično sprovedeno.
26. Dana 13. marta 2023. godine podnosioci zahteva podneli su predlog za iniciranje zahteva za zaštitu zakonitosti Kancelariji glavnog državnog tužioca.
27. Dana 2. maja 2023. godine Kancelarija glavnog državnog tužioca je obaveštenjem [KMLC.br.24/2023] odbila predlog podnosioca zahteva uz obrazloženje da: „Što se tiče pravnog osnova – pogrešne primene materijalnog prava, iz člana 247.1, tačka b), mi smo našli da u konkretnom slučaju nema pogrešne primene materijalnog prava koja bi mogla da utiče na podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti kao vanrednom pravnog sredstva.“

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnosioci zahteva navode da su im rešenjem Apelacionog suda [Ac.br.6365/22] od 3. februara 2023. godine povređena njihova osnovna prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1., Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
29. Podnosioci zahteva navode da su odluke redovnih sudova donete u suprotnosti sa članom 79. ZIP-a uz obrazloženje da: „U konkretnom slučaju rešenje Osnovnog suda u Đakovici PPP.br.80/22 od 31. avgusta 2023. godine, rešenje Apelacionog suda Kosova u Prištini Ac.br. 8365/22 od 03.02.2023. godine i obaveštenje kancelarije glavnog državnog tužioca Republike Kosovo KMLC.br. 24/2023 od 02.05.2023. godine su protivzakoniti, budući da su ista rešenja i obaveštenje doneti u suprotnosti sa članom 79., stavom 1 ZIP-a, jer prema istoj odredbi rok od 7 dana važi od trenutka kada je stranka saznala za neregularnosti, a ne od momenta kada je preduzeta radnja. Privatni izvršitelj mi je poslao poziv PP.br.558/21 od 13.05.2022. godine, a od datuma predaje, u roku od 7 dana sam podneo žalbu privatnom izvršitelju zbog neregularnosti izvršenja predmeta P.br. 558/21.“
30. Podnosioci zahteva takođe ističu: „Dakle, u konkretnom slučaju prvostepeni i drugostepeni sud su doneli odluke u suprotnosti sa članom 79., stavom 1 ZIP-a. Takođe, postupak je vođen u suprotnosti sa odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.“
31. Končano, podnosioci zahteva od Suda traže da (i) njihov zahtev proglasi prihvatljivim; i da (ii) konstatuje da je osporeno rešenje, odnosno rešenje Apelacionog suda [Ac.br.8365/2022] od 3. februara 2023. godine doneto u suprotnosti sa članovima 24., 31. i 46. Ustava, u vezi sa članom 6., Protokola br. 1 EKLJP-a i članom 79. Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku, kao i odredbama Zakona br. 03/L-154 o vlasništvu i

drugim stvarnim pravima, proglašavajući isto nevažećim i vraćajući stvar na ponovno odlučivanje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrano suđenje]

1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloljetnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.
4. Svako ko je optužen za krivično djelo ima pravo da ispituje prisutne svjedoke i da zahtijeva obavezno pojavljivanje svjedoka, vještaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

Član 46.

[Zaštita imovine]

1. Garantuje se pravo na imovinu.
2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.
3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproprijuje.
4. O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne institucije Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.
5. Intelktualno pravo je zaštićeno zakonom.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Protokol br. 1 član 1 [Zaštita imovine]

1. Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Zakon br. 04/I-139 o izvršnom postupku

Član 79.

Žalbe na nepravilnosti tokom sprovođenja izvršenja

„1. Stranka ili drugi učesnik u postupku može podneti žalbu u sudu, u vezi nepravilnosti koje su učinjene od strane izvršnog organa tokom sprovođenja izvršnog postupka. Ovaj zahtev se podnosi sudu u pismenom podnesku, u roku od sedam (7) dana od nastupanja navodne nepravilnosti.

2. Prema zahtevu iz stava 1. ovog člana, ako je podnosilac to predložio, sud donosi rešenje u roku od tri (3) dana od dana podnošenja podnesaka.

3. Stranke ili drugi učesnici u postupku imaju pravo žalbe protiv rešenja iz stava 2. ovog člana u skladu sa odredbama člana 77 ovog zakona.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud, prvo razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili zahteve prihvatljivosti propisane Ustavom i dalje određene Zakonom i Poslovníkom o radu.

33. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na stavove 1. i 7., člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnijele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

34. Sud takođe razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili kriterijume prihvatljivosti tražene članovima 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

*„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“*

Član 48.

[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.

[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]“

35. Što se tiče ispunjenja gore pomenutih kriterijuma, Sud konstatuje da su podnosioci zahteva ovlašćena strana; da su iskoristili sva pravna sredstva na raspolaganju; da su pojasnili akt javnog organa, čiju ustavnost osporavaju i ustavna prava za koja navode da su im povređena, kao i da su predali zahtev na vreme.
36. Pored toga, Sud takođe razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili kriterijume prihvatljivosti propisane pravilom 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika o radu. Pravilo 34. (2), Poslovnika o radu propisuje.

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.“

37. Gore pomenuto pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i sudske prakse Suda, omogućava poslednje pomenutom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji imaju veze sa meritumom slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ukoliko isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano stavom (2), pravila 34. Poslovnika o radu
38. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. U tom smislu, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o „očigledno neosnovanim navodima“. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi koje karakteriše „jasno iii očigledno odsustvo povrede“; (iii) „nepotkrepljeni iii neobrazloženi“ navodi, i na kraju, (iv) „konfuzni ili nejasni“ navodi (vidi slučajeve ESLJP-a [Kemmaché protiv Francuske, zahtev br. 17621/91](#), kategorija (i), [Mentzen protiv Letonije, zahtev br. 71074/01](#), kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine, zahtev br. 4241/03](#), kategorija (iii)).
39. U tom kontekstu, kao i u nastavku, s namerom ocene prihvatljivosti zahteva u okolnostima ovog slučaja, da bi ocenio da li je zahtev očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaj sadržanog u ovom zahtevu i relevantne navode koje sadrži ovaj zahtev, u čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojim je, na osnovu člana 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, on obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
40. Sud primećuje da ključni navodi podnosioca zahteva, u srži, imaju veze sa (i) povredom prava na pravično i nepristrasno suđenje i (ii) povredom vlasničkih prava, uz obrazloženje da su redovni sudovi putem njihovih odluka odbili žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu u vezi sa neregularnostima u izvršnom postupku, da su povredili njihova ustavna prava zagarantovana članovima 24., 31. i 46. Ustava.
41. Sud primećuje da podnosioci zahteva argumentuju da su odluke redovnih sudova u suprotnosti sa članom 79. ZIP-a, zasnivajući njihove navode u određenoj meri na

tumačenju i primeni ovog člana. Podnosioci zahteva ističu da je njihova stvar povezana sa postupcima izvršenja, specifično u vezi sa vremenskim rokom za podnošenje žalbe.

42. Sud primećuje da podnosioci zahteva svoje navode potkrepljuju obrazloženjem da su ova rešenja i obaveštenje u suprotnosti sa članom 79., stavom 1 ZIP-a, ističući da sedmodnevni rok za podnošenje žalbe počinje da teče od momenta kada stranka zna za neregularnosti, a ne od trenutka kada je preduzeta radnja. U tom smislu, podnosioci zahteva navode da je taj argument potkrepljen i činjenicom da su oni podneli žalbu privatnom izvršitelju nakon predaje poziva PP.br.558/21 od 13. maja 2022. godine, čineći to u roku od 7 dana.
43. Tako, podnosioci zahteva konačno navode da su redovni sudovi pogrešno ocenili i primenili član 79. ZIP-a u njihovom slučaju, odbijajući nepravilno njihovu žalbu kao nepravovremenu. Oni takođe traže ponovnu ocenu pomenutih rešenja i obaveštenja na osnovu njihovih argumenata, koji pojašnjavaju neusklađenost sa zakonskim odredbama na snazi.
44. U vezi s navodima podnosilaca zahteva, odnosno u vezi s tumačenjem i primenom člana 79. ZIP-a povodom odbijanja njihove žalbe, Sud primećuje da su redovni sudovi iste detaljno tretirali.
45. Sud, na početku, podseća da je Osnovni sud rešenjem [PPP.br.80/2022] od 31. avgusta 2022. godine, tretirajući navode podnosilaca zahteva, između ostalog istakao sledeće:
- „[...] iz tog razloga sud je odlučio da ovu žalbu odbaci kao nepravovremenu, pošto je od datuma obaveštenja dužnika o izvršnim radnjama privatnog izvršitelja, do podnošenja žalbe od strane ovlašćene zastupnice dužnika prošlo više od sedam (7) dana.
Zato je, iz gore navedenog, odlučeno kao u tački I (jedan) izreke ovog rešenja u skladu sa članovima 79. i 73. ZIP-a.“*
46. Takođe, Sud podseća da je Apelacioni sud rešenjem [Ac.br.6365/2016] od 3. februara 2023. godine u kontekstu ovog specifičnog navoda podnosilaca zahteva, istakao sledeće:
- „Nisu održivi navodi dužnika da prvostepeni sud nije dao obrazloženja u vezi sa rešenjem o odbacivanju žalbe, jer je prvostepeni sud jasno obrazložio odluku, pošto je isti argumentovao da je žalba za uklanjanje nepravilnosti, koju su podneli dužnici, nepravovremena, navodi se da se neregularnost dogodila 13.05.2022. godine, o kojoj su dužnici bili obavešteni 20.05.2022. godine, a podnesak je predat privatnom izvršitelju 01.06.2022. godine.“*
47. U tom aspektu, Sud smatra da su redovni sudovi, u okolnostima konkretnog slučaja, tretirali i obrazložili navode podnosilaca zahteva. Isti su tretirali ključne navode podnosilaca zahteva i pojasnili su da objektivni rok od 7 dana, kako propisuje član 79. ZIP-a, počinje da teče od momenta izazivanja neregularnosti tokom izvršnog postupka. Apelacioni sud je ocenio da dužnici nisu podneli dovoljno dokaza da dokažu da su podneli njihovu žalbu u ovom objektivnom roku. Na kraju, Apelacioni sud je potvrdio odluku Osnovnog suda, kvalifikovao žalbu kao nepravovremenu i neodrživu, i u skladu sa kriterijumima Zakona o izvršnom postupku.
48. Sud primećuje da podnosioci zahteva nisu ispoštovali rok od 7 dana, kako je propisano zakonom 79. Zakona o izvršnom postupku (ZPP). Ovo nepoštovanje roka uticalo je na ocenu slučaja, izazivajući proceduralne smetnje u tretiranju njihovih navoda od strane regularnih sudova. Nedostatak poštovanja zakonskog roka donelo pravne posledice u

epilogu njihovog slučaja, ograničavajući sudove u ocenjivanju i razmatranju navode po kriterijumima propisanim zakonom.

49. Sud primećuje da su Osnovni sud i Apelacioni sud osporenim rešenjima u potpunosti i razumno objasnili zašto je njihova žalba odbijena kao rezultat nepoštovanja zakonskog roka.
50. S druge strane, Sud ističe da je podnosiocima zahteva trebalo da ukažu „*neophodnu pažnju*“ kako bi zaštitili svoja prava u skladu sa zakonskim kriterijumima i zahtevima ZIP-a o izvršenju proceduralnih koraka kako bi njihov zahtev bio dalje procesiran.
51. Sud smatra da je objašnjenje koje je dao Apelacioni sud osporenim rešenjem u vezi sa odbijanjem njihove žalbe, u konkretnom slučaju, jasno, da sadrži logičnu vezu između pravnog osnova i obrazloženja.
52. Sud, kroz opšte posmatranje, ističe da je dužnost, uglavnom redovnih sudova, tamo gde primenjivi zakon to zahteva, da oceni da li je ispunjen neki proceduralni/administrativni uslov za žaljenje pred njim. (vidi slučaj [Zuback protiv Hrvatske, zahtev br. 40160/12](#), presuda od 5. aprila 2018. godine, stav 86).
53. Štaviše, Sud ističe da pravo žaljenja u sudovima nije apsolutno, da ono podleže ograničenjima u nekim određenim okolnostima, kao što su nalozi koji zahtevaju plaćanje garancije *judicatum solvi* (vidi slučaj [ESLJP-a, Olstoy Miloslavsky protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 18139/91](#), presuda od 13. jula 1995. godine).
54. S tim u vezi, Sud dalje smatra da podnosioci zahteva nisu dokazali da je postupak u Apelacionom sudu bio nepravičan ili arbitraran, ili da su njihova osnovna prava i slobode, zaštićena Ustavom, povređena kao posledica pogrešnog tumačenja proceduralnog prava, odnosno ZIP-a. Sud ističe da je tumačenje zakona dužnost redovnih sudova i da je pitanje zakonitosti. (Vidi slučaj [KI63/16](#), podnosilac zahteva *Astrit Pira*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. avgusta 2016. godine, stav 44 i vidi takođe slučajeve [KI150/15](#); [KI161/15](#); [KI162/15](#); [KI14/16](#); [KI19/16](#); [KI60/16](#) i [KI64/16](#), podnosioci zahteva *Arben Gjukaj*, *Hysni Hoxha*, *Driton Pruthi*, *Milazim Lushtaku*, *Esat Tahiri*, *Azem Duraku* i *Sami Lushtaku*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. novembra 2016. godine, stav 62).
55. S tim u vezi, Sud primećuje da je nečinjenje podnosioca zahteva da podnesu žalbu u zakonskom roku, moglo u potpunosti da utiče na rezultat izvršnog postupka. Međutim, Sud ističe da ne može tretirati vanskudske okolnosti podnosioca zahteva koje su rezultirale nepodnošenjem žalbe u zakonskom roku. Sud primećuje da je propuštanje roka za podnošenje žalbe proizvelo pravne efekte u vezi sa njihovim navodima o neregularnosti izvršnog postupka.
56. Sud primećuje žalbu podnosioca zahteva u vezi sa postupkom koji je vođen pred redovnim sudovima, ali nedostatak opreznosti i neophodne pažnje u vezi sa poštovanjem proceduralnih koraka može presudno doprineti konačnom rezultatu slučaja podnosioca zahteva.
57. Pored toga, Sud ističe da efikasnost pravnih sredstava propisanih članom 54., u skladu sa praksom ESLJP-a, nije propisana na osnovu toga da li je podnosilac zahteva njihovim iskorišćavanjem uspeo da ostvari njegove namere onako kako on teži, već da li je imao mogućnost da pravnim sredstvom koje koristi podnese svoje argumente koje će nadležni organi razmotriti (vidi slučaj ESLJP-a [Soering protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), presuda od 7. jula 1989. godine, stav 120, vidi, takođe slučaj [KI76/20](#),

podnosilac zahteva *Kujtim Zarari*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. jula 2020. godine stav 45).

58. Na kraju, Sud takođe ističe da nezadovoljstvo podnosioca zahteva rezultatom postupka pred redovnim sudovima, ne mogu sami po sebi pokrenuti argumentovan navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, br. 5503/02*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
59. Sud ponavlja da nije njegova dužnost, po Ustavu, da postupa kao Apelacioni sud ili kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama koje su doneli redovni sudovi. Dužnost redovnih sudova je da tumače i sprovedu dotična pravila proceduralnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis* *Garcia Ruiz protiv Španije, zahtev br. 30544/96*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28)
60. Na osnovu gorepomenutog i uzimajući u obzir navode pokrenute u okolnostima konkretnog slučaja i podnete činjenice, Sud, na osnovu standarda uspostavljenih svojom sudskom praksom i sudskom praksom ESLJP-a, konstatuje da navodi podnosioca zahteva spadaju u treću (iii) kategoriju „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda, zato ih Sud, kao takve, po ustavnim osnovama proglašava očigledno neosnovanim i shodno tome neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 34. (2) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 23. (2) Poslovnika o radu, dana 13. februara 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5., člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani